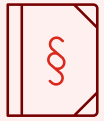

Vilkår Taxi (taxi03)

Gjelder fra 1. januar 2025

Viktig informasjon

Når du har kjøpt taxiforsikring er det viktig at du leser nøye igjennom både forsikringsavtalen og vilkårene. Det er vilkåret som legges til grunn ved en eventuell skade og behandlingen av denne.

Forsikringsavtalen består av:

- Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår
- Generelle vilkår
- Lov av 16 juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL)
- Bilansvarsloven (BAL)

Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes. I tilfelle motstrid mellom bestemmelser om samme forhold, gis de prioritet i den rekkefølge de står oppført ovenfor, dog slik at spesielle regler alltid går foran generelle.

Disse vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de enkelte bransjevilkår eller i forsikringsbeviset. Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL) kan være fraveket i medhold av FAL § 1-3 hvor dette fremgår av forsikringsbeviset.

Innhold

1. Generelt om forsikringen.....	2
2. Når trer forsikringen i kraft og når opphører den	2
3. Hvor forsikringen gjelder	2
4. Hva forsikringen kan omfatte og hvilke skader som dekkes.....	3
5. Hvilke begrensninger som gjelder	6
6. Forsikringsverdi/verdifastsettelse	7
7. Skademelding og oppgjørsregler	7
8. Rettshjelp	12
9. Fører- og passasjerulykkesforsikring	14
10. Tilleggsdekninger	17
11. Sikkerhetsforskrifter.....	20

1. Generelt om forsikringen

1.1 Innledende bestemmelser

I tillegg til disse vilkår, gjelder følgende:

- Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår.
- Generelle vilkår.
- Forsikringsavtaleloven (FAL), Bilansvarsloven (BAL) og øvrig lovverk, i den utstrekning de ikke er fraveket i vilkårene.

Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår gjelder foran vilkårene.

1.2 Hvem forsikringen gjelder for

- Forsikringstaker.
- Registrert eier av kjøretøyet.
- Rettmessig fører/bruker av kjøretøyet.
- Dersom det er avtalt med Storebrand, dekkes også andre med tinglyst eiendomsrett i kjøretøyet.

2. Når trer forsikringen i kraft og når opphører den

2.1 Når trer forsikringen i kraft

Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst vedtaksdato notert i Statens vegvesen sine systemer. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.

Forsikringstiden er den tiden den avtalte forsikringen er i kraft. Forsikringen fornyes normalt for ett år av gangen.

2.2 Når forsikringen opphører

Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikring i inntil 14 dager etter eierskifte dersom ny eier ikke har avtalt egen forsikring.

I henhold til fullmakt opphører forsikringen når det i Statens vegvesen sine systemer fremkommer at kjøretøyet er solgt, vraket eller stjålet.

I henhold til fullmakt opphører ansvarsforsikringen når det i Statens vegvesen sine systemer fremkommer at kjøretøyet er avregistrert.

3. Hvor forsikringen gjelder

3.1 Forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i:

- Forsikringen gjelder i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) og Sveits.

- Forsikringen gjelder også for reiser av inntil 3 måneders varighet i de øvrige landene i Europa som er omfattet av Grønt Kort.
- Bedriftsansvar og Rettshjelpsforsikringen gjelder i Norden.
- Forsikringen gjelder ikke i Tyrkia, Russland, Belarus og Kosovo.

4. Hva forsikringen kan omfatte og hvilke skader som dekkes

Av forsikringsbeviset fremgår hvilke dekninger den aktuelle forsikringen omfatter.

4.1 Ansvarsforsikring

Ansvar omfatter

- Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar etter Bilansvarsloven med ubegrenset beløp for personskade og med inntil kr 100 millioner ved skade på ting. Utenfor Norge omfatter forsikringen erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar.
- Rettshjelp for personlig bruker/eier av bilen. Se pkt. 8.
- Godsansvar omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar i henhold til lov om vegfraktavtaler for skade på gods som fraktes med bilen. Se pkt 10.6

Bedriftsansvar

Hva selskapet dekker:

Selskapet svarer for sikredes erstatningsansvar for skade som oppstår i forbindelse med utførelse av oppdraget, og som ikke har sammenheng med BAL jf. pkt. 4.1. Skaden må være konstatert av eier eller skadelidte i forsikringstiden og må være forvoldt av eier eller ansatte på drosjeløyve knyttet til forsikringen. Skaden blir å henføre til det forsikringsbevis som gjaldt da skaden først ble konstatert.

Alle skader som skyldes samme begivenhet, regnes som ett skadetilfelle som henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

Hvis ikke annet er avtalt, er forsikringssummen begrenset til kr. 10 000 000 ved hvert skadetilfelle med tilsvarende egenandel kr. 10.000 pr. skadetilfelle.

Selskapet betaler i tillegg til forsikringssummen saksomkostninger og morarenter i henhold til FAL § 8-4. Forsikringssummen med tillegg av saksomkostninger og morarenter, utgjør selskapets samlede erstatningsplikt ved hvert skadetilfelle.

4.1.1 Hva forsikringen ikke omfatter Ansvar for:

For skade på ting (herunder fas eiendom) som tilhører en annen, men som sikrede eller noen på dennes vegne tar hånd om:

- Salg, utleie, fremvisning, demonstrasjon ol.
- Leie, lån, bruk og oppbevaring.
- Flytting, installasjon, reparasjon, av- eller tildekking, ombygging eller annen bearbeidelse.

Unntakene gjelder selv om skade først oppstår etter at tingen er tilbakelevert eller arbeidet avsluttet.

- Som følge av forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling. Dette unntaket gjelder ikke hvor årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett.
  - Overfor mor/datterselskap eller overfor selskap eller virksomhet i samme konsern, jf. aksjelovens § 1-2. Hvor eierinteressene er de samme med 50 % eller mer i hvert av selskapene. Hvor sikrede eller dennes familie har mer enn 50 % eierinteresse.
  - Ærekrenkelser og oppreisning etter SKL §§ 3-5 og 3-6, herunder «Punitive Damages» eller «Exemplary Damages» eller «multiple damages».
  - Bøter.
  - Skade som skyldes asbest, PCB, tobakk eller formaldehyd, herunder bruk, behandling eller sanering av bygning som inneholder disse stoffene, og personskade forårsaket av langvarig eksponering.
  - For skade på ting ved sopp eller på grunn av langsom inntrenging av fuktighet.
  - I henhold til tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti.
  - For skade på ting oppstått ved gravnings-, sprengnings-, pelings- og rivningsarbeid, ras, jordskyvning eller dambrudd.
  - Som eier, fører eller bruker av bilen som er forsikringspliktig etter Bilansvarsloven, luftfartøy eller båt.
  - For utgifter til bort kjøring, deponering eller destruksjon av miljøfiendtlige ting.
  - For yrkesskade eller yrkessykdom påført egne ansatte.

4.1.2 Behandling av erstatningskrav

- Selskapet betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. For så vidt gjelder omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av selskapet, betaler selskapet disse i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen.
- Hvis erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.
- Selskapet betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

4.1.3 Definisjoner – Skade

- Personskade anses inntruffet hvis død, skade eller sykdom er påført en person.
- Tingskade anses inntruffet hvis løssøre (herunder dyr) eller fast eiendom er tapt eller påført fysisk skade. At en gjenstand/eiendom har fått lavere økonomisk verdi regnes ikke som fysisk skade dersom gjenstandens tekniske/fysiske anvendelighet er uforandret.
- Økonomisk tap påført tredjemann som følge av en dekningsmessige skade regnes som en del av denne.

4.2 Delkasko

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at delkasko-forsikringen er avtalt gjelder følgende, i tillegg til det som forekommer i punkt 4.1 Ansvarsforsikring.

4.2.1 Bilen

Bilen med det kjennemerke og den modellbetegnelse som beskrevet i forsikringsbeviset, og slik den ble levert fra fabrikk.

4.2.2 Dekk og felger

Ekstra dekk og felger tilsvarende det antall hjul som bilen seriemessig ble levert med.

4.2.3 Tilleggsutstyr

Fastmontert tilbehør som det er lovlig å ha på bilen, inkludert dekor og spesiell lakkering ut over bilens seriemessige utførelse, stereo, taksameterutstyr og GPS, med verdi inntil kr 100 000 (førsterisiko) dersom ikke annet er avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

Fast montert utstyr som nevnt i dette punkt, erstattes ikke med mer enn 50 % av bilens gjenanskaffelsesverdi umiddelbart før skaden inntraff.

Omfatter ikke mobiltelefon.

4.2.4 Løyvedokumenter

Forsikringen omfatter også løyvedokumenter som har tilknytning til bilens bruk.

4.2.5 Brann

Gjelder skade som følge av brann, lynnedslag, eksplosjon som fører til åpen ild.

4.2.6 Tyveri

Tyveri, brukstyveri, forsøk på tyveri og hæververk i forbindelse med dette.

Det ansees ikke som tyveri om den skyldige tilhører sikredes husstand eller er ansatt sjåfør (jf. Straffeloven § 260).

4.2.7 Bagasje

Tyveri av bagasje fra bil, samt bagasje som skades når bilen har vært utsatt for en skade som avsluttes med utbetaling under delkaskoforsikringen. Bagasjen kan tilhøre passasjer, rettmessig fører, dennes faste husstandsmedlemmer og arbeidsgiver. Erstatningen er begrenset til kr 10.000,- (førsterisiko).

Omfatter ikke: Mobiltelefon, penger, verdipapirer, smykker, klokker ol.

4.2.8 Transport etter skade

Ved erstatningsmessig delkasko, kasko og maskinskade som erstattes etter vilkårenes punkt 4.3 og 4.5 (Feilfylling) dekkes nødvendige kostnader til transport av skadet bil som ikke er kjørbart fra skadestedet til nærmeste verksted som kan hjelpe.

4.2.9 Ran og overfall

Skade ved ran og overfall dekkes inntil kr 25 000,-.

Erstatningen er begrenset til:

- Opptalt kasse ved skiftstart og innkjørt kontant i løpet av skiftet, maksimum kr 10 000,-.

Omfatter ikke:

- Følgeskader av enhver art.
- Avbrudd/Avsavn ved slik skade som nevnt i punkt 4.2.9.

Ved melding om av et skadetilfelle må sikrede fremlegge følgende dokumentasjon:

- Skaden skal straks meldes til politi på stedet, og bekreftelse på anmeldelsen skal vedlegges skademeldingen.
- Skiftlapp og kopi av sjåførkort, skiftlapp skal vise følgende opplysninger.
- Opptalt kasse ved skiftstart samt tidspunkt for skiftets start og tilført under skiftet.
- Netto kontant på skiftet samt sum og opptalt kasse ved skiftslutt
- Differansen ved skiftets slutt, samt tidspunkt.

Sikrede plikter å underrette selskapet straks et skadetilfelle er inntruffet.

4.3 Kasko

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at kaskoforsikring er avtalt gjelder følgende, i tillegg til det som fremkommer i punkt 4.1 Ansvar og 4.2 Delkasko.

4.3.1 Kaskoskade

Skade på bilen oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse.

4.4 Fører- og passasjerulykke

Forsikringsvilkårene for fører- og passasjerulykkesforsikring fremgår av pkt.9.

4.5 Feilfylling

Forsikringen omfatter kostnader til rens av drivstofftank og eventuelle reparasjoner med inntil kr 25 000,- som følge av feilfylling av drivstoff.

Omfatter ikke:

Avbrudd/ avsavn ved slik skade som nevnt i punkt 4.5.

5. Hvilke begrensninger som gjelder

5.1 Forsikringen omfatter ikke:

- Skade som oppstår når bilen er rekvirert av offentlig myndighet.
- Skade som oppstår ved deltakelse i eller trening til hastighetsløp eller fartsprøver på avsperrert område (bane eller landevei). Det gjelder uavhengig om det blir foretatt tidtaking eller måles hastighet under kjøring.
- Skade som sikrede har voldt forsettlig.
- Skade som sikrede har fremkalt ved grov uaktsomhet. Det avgjøres under hensyn til skyldgraden og omstendighetene ellers om selskapet skal betale noe, og i tilfelle hvor mye.
- Skade som oppstår når bilen blir kjørt av en person som er påvirket av berusende eller bedøvende middel, og eieren eller sikrede visste eller burde vite det.

- Skade som importør, selger eller reparatør er ansvarlig for. Fører sikredes krav ikke frem, og skaden ellers er erstatningsmessig, dekker selskapet likevel skaden og trer inn i kravet.
- Skade når premien ikke er betalt (jf. FAL § 5-2). Erstatning etter ansvarsforsikringen til forsikringstaker, eller den som kan identifiseres med forsikringstaker, bortfaller også.
- Verdiforringelse.
- Tap av arbeidsfortjeneste.
- Avsavn.
- Maskinskade skade på motor, gir og drivverk), med mindre den er oppstått i direkte forbindelse med annen erstatningsmessig vognskade.
- Skade på bilen, som følge av bruk av bilen til snøbrøyting, ved bruk av egen vinsj, eller under terrengkjøring.
- Ansvar som sikrede pådrar seg for skade på gods som blir ført med bilen, ut over bestemmelsene i BAL.
- Skade på elektroniske komponenter (datahjerner og andre styring- eller kontrollinnretninger), når bilen ikke samtidig er blitt utsatt for en erstatningsmessige delkasko/kasko skade.

6. Forsikringsverdi/verdifastsettelse

6.1 Forsikringsverdien for bilen

Forsikringsverdien for bilen som beskrevet i pkt. 4.2.1,

4.2.2 og 4.2.3 beregnes etter hva det på skadedagen vil koste selskapet å anskaffe og omregistrere tilsvarende, eller i det alt vesentlige tilsvarende, utstyrt bilen/del av samme merke, modell, type, årgang, utførelse, stand og markedsverdien.

Utstyr nevnt under pkt. 4.2 verdifastsettes som i pkt. 4.2.1, 4.2.2 og 4.2.3. Spesialutstyr for funksjonshemmet og tilleggsutstyr som tilfredsstillende spesielle yrkesmessige behov, verdivurderes separat. Forsikringsverdien settes til hva det på skadedagen vil koste selskapet å anskaffe tilsvarende, eller i det alt vesentlige tilsvarende brukt utstyr - gjenanskaffelsesverdien.

6.2 Forsikringsverdien for tilleggsutstyr

Forsikringsverdien for tilleggsutstyr og sikkerhetsutrustning, når dette skades uten at bilen er påført totalskade, settes til hva det vil koste selskapet å anskaffe ny tilsvarende, eller i det alt vesentlige tilsvarende, ting - på det tidspunkt skaden inntraff. Etter tre år fra tingen ble kjøpt som ny, reduseres forsikringsverdien med 5 % pr. år for hvert påbegynt år, maksimum 50 %.

7. Skademelding og oppgjørsregler

7.1 Skademelding

7.1.1

Når skade er inntruffet, skal sikrede omgående gi selskapet melding om skaden. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen. Dette omfatter også opplysninger som kan hentes fra elektronisk eller mekanisk registreringsutstyr i bilen.

7.1.2

Brann-, tyveri-, hærverk- og personskade skal umiddelbart meldes til politiet. Andre skader skal meldes til politiet hvis selskapet forlanger det.

7.1.3

Sammenstøt med dyr skal umiddelbart meldes til politi eller viltnevd på stedet.

7.1.4

Ved tyveri av bilen kan selskapet kreve innlevert samtlige nøkler tilhørende denne. Selskapet kan også kreve å få utlevert dokumentasjon fra bilprodusentens nøkkelregister, for de fabrikat hvor dette finnes, som viser produserte og tidligere tapte og utmeldte nøkler.

7.1.5

Skademelding skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer), løyvenummer eller bedriftens foretaksnummer.

7.1.6

Ved tap av utstyr ut over bilens seriemessige utførelse, må sikrede legge frem dokumentasjon for dette.

7.1.7

Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

7.1.8

Når selskapet har betalt erstatning, plikter sikrede på anmodning å overdra de erstattede gjenstander fri for heftelser.

7.2 Oppgjørsregler ved reparasjon

7.2.1

Kan skaden repareres, erstattes reparasjonskostnadene. Er det etter selskapets mening ikke lønnsomt å reparere de enkelte deler, skiftes de med tilsvarende – eller i det alt vesentlige tilsvarende – deler. Hvis reparasjonen skjer ved innsetting av nye deler og de utskiftede deler er forringet som følge av tidligere ikke utbedrende skader, slitasje, korrosjon eller lignende, gjør selskapet et skjønnsmessig fradrag for dette. Selskapet avgjør hvorledes reparasjonen skal utføres, men sikrede har krav på å få tilbakeført bilen til samme, eller i det alt vesentlig samme, funksjonelle stand som før skaden inntraff.

7.2.2

Selskapet har rett til å bestemme hvor reparasjonen skal foretas, samt når den skal påbegynnes.

7.2.3

En eventuell verdiforringelse, eller tap av garantiavtale etter fullført reparasjon, erstattes ikke under vognskadeforsikringen. Reklamasjonskrav på reparasjon må rettes til verkstedet.

7.2.4

Meromkostninger til overtidsbetaling, flyfrakt og foreløpig reparasjon erstattes ikke.

7.2.5

Blir reparasjon foretatt utenom verksted, erstattes arbeidspenger med 50 % av normalpris på verksted

7.2.6

Påløpt investerings-/merverdiavgift erstattes etter fremlagte kvitteringer.

7.2.7

Selskapet har rett til å overta utskiftede delene og kan avslå erstatning hvis de utskiftede delene ikke kan forevises.

7.3 Oppgjørsregler ved kondemnasjon

Er bilen eller del av den gått tapt, eller reparasjon av skaden etter selskapets mening ikke er lønnsom, kan selskapet foreta kontant oppgjør, eller erstatte bilen/ delen med en tilsvarende, eller i det alt vesentlige tilsvarende, bil /del.

7.3.1

Kjøpesummen skal dokumenteres med original kjøpekontrakt fra bilforhandler. Ved privat import, skal originale tollkvitteringer inngå i beregningsgrunnlaget.

7.3.2

Hvis ikke tilsvarende bil gjenkjøpes, eller hvis dokumentasjon på kjøpesum eller import ikke legges frem, foretas oppgjøres etter første ledd, jf. punkt 6.

7.3.3

Selskapet har adgang til å foreta kontantoppgjør med hva det på skadedagen vil koste selskapet å anskaffe en slik bil. Den skadede bilen tilfaller selskapet.

7.3.4

En forutsetning for at erstatningsoppgjør kan utbetales er at eventuell restavgift etter forskrift om engangsavgift på bilen er tilbakebetalt og at forsikringstaker/løyvehaver legger frem dokumentasjon for dette.

7.3.5

Er utstyr utover bilens seriemessige utførelse gått tapt, eller reparasjon av dette etter selskapets mening ikke er lønnsom, kan selskapet foreta kontantoppgjør, eller erstatte gjenstanden med en tilsvarende, eller i det alt vesentlige tilsvarende, gjenstand.

7.3.6

Selskapet avgjør hvem som skal ha råderetten over den skadede bilen. Hvis sikrede beholder bilen, gjøres fradrag for vrakverdien og omregistreringsavgiften av denne.

7.3.7

Taksameter, forsikringen dekker kostnader i forbindelse med demontering og montering av taksameter i ny taxi, samt kostnader i forbindelse med kontrollen foretatt av Justervesenet.

7.4 Egenandeler

I erstatningsoppgjøret fratrekkes den egenandel som framgår av forsikringsbeviset eller punktene nedenfor. Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket.

Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

7.4.1 Kaskoskade

Er føreren i skadeøyeblikket under 25 år, økes avtalt egenandel med kr 10.000.-.

Ved påkjørsel av dyr som går løse på vei, reduseres avtalt egenandel med 50 % når forholdet omgående har blitt rapportert til politimyndighet eller viltnevd på stedet.

Ved kaskoskade som følge av ran og overfall trekkes ingen egenandel.

7.4.2 Delkaskoskade

Egenandelen er kr 10 000, med mindre annet framgår av særvilkår eller forsikringsbeviset.

Egenandel fratrekkes likevel ikke ved:

- Tyveri av eller fra bil med montert FG-godkjent alarm, eller fabrikk montert alarm som var i drift på skadetidspunktet.
- Tyveri av bil med FG-godkjent søke- og gjenfinningssystem som var i drift på skadetidspunktet.
- Ran og overfall.

7.4.3 Maskinskade

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at kaskoforsikring er avtalt gjelder følgende:

Egenandeler ved skadet motor og gir beregnes ut fra kjørt distanse.

Før passerte 150.000km	Fra og med 150.000 km
25 % av reparasjonskostnadene i egenandel, minimum kr 20 000	40 % av reparasjonskostnadene i egenandel, minimum kr 20 000

7.5 Skjønn

Ved vognskade kan avgjørelse om følgende forhold tas ved skjønn, hvis sikrede eller selskapet krever det:

- Verdifastsettelse
- Skadeansettelse

Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår får i så fall anvendelse. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for selskapets ansvar.

7.6 Ting som kommer til rette

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Sikrede må, dersom han/hun ønsker å beholde tingen, gi skriftlig beskjed om dette innen 21 dager etter at selskapet har avsendt beskjed om at gjenstanden er kommet til rette. Innen samme frist må erstatningen være tilbakebetalt. I motsatt fall tilfaller tingen selskapet.

7.7 Regress

Har selskapet måttet foreta utbetaling for dekning av skade, som det etter vilkårene ikke svarer for eller hvis premien ikke var betalt, plikter sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til selskapet. Det samme gjelder i den utstrekning sikrede har gitt uriktige opplysninger om bilens tilstand i forbindelse med skade.

7.8 Leasing

Når kjøretøyet er utleid i henhold til lovlig leasingavtale og dette fremgår av forsikringsbeviset, avstår selskapet fra å påberope seg manglende premiebetaling eller brudd på sikkerhetsforskrifter overfor utleier eller dennes rettsfølger (heretter kalt eier). Betingelsen for erstatning er at eieren ikke visste eller burde vite om overtredelse av forholdene i avsnitt ovenfor. Fremsetter eieren krav mot selskapet, må det dokumenteres at leieren ikke har evne til å betale skaden. Kostnader i denne forbindelse dekkes ikke av selskapet. Forsikringen bortfaller ved opphør av maskin-/ kaskodekningen. Selskapet plikter å varsle eier med 14 dagers varsel.

7.9 Begrenset identifikasjon

Erstatning ytes til forsikringstaker selv om en ansvarlig for bilen har voldt skaden.

Ved:

- Forsettlig eller grov uaktsomhet.
- Påvirkning av berusede eller bedøvende middel.
- Terrengekjøring i strid med bruksbegrensninger i avtalen.
- Brudd på sikkerhetsforskrifter.

Dette gjelder likevel ikke hvis «den ansvarlige» for bilen har mer enn 10 % eierinteresse i firmaet eller deltar i firmaets styre eller ledelse.

Disse bestemmelsene begrenser ikke selskapets rett til å kreve regress av den ansvarlige.

8. Rettshjelp

8.1 Forsikringen omfatter

Selskapet dekker nødvendige utgifter til advokat, registrert rettshjelper, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede bilen.

- Utgifter til rettsmegling, inkludert forberedelser til slik megling, dekkes med inntil kr 7 500,-.
- Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare når utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet.
- Utgifter til vitner dekkes bare ved hovedforhandling og bevisopptak. Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke.
- Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.
- Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søke-god.

8.1.1

Saksomkostninger ved forlik Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjennelse fra selskapet, går tilkjente saksomkostninger i dommen til fratrukk i erstatningen.

8.1.2 Hvilke tvister som erstattes

Twisten må høre inn under de alminnelige domstoler (jf. Domstoloven § 1), og ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Dersom saken føres for særdomstol (jf. Domstoloven § 2), dekkes ikke utgifter ved saken før den eventuelt bringes inn for de alminnelige domstoler. Ingen utgift til forberedelse og behandling for særdomstolen kan kreves dekket.

8.1.3 Tvist oppstått etter at bilen er solgt

Dersom den forsikrede bilen er solgt, og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, dekkes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.

8.1.4 Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft

Retts hjelp utgiftene dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag, og forstod eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.

8.2 Forsikringssum – egenandel

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100 000,-, selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har retts hjelpsforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har retts hjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap. Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

Egenandel er kr 4 000,- med tillegg av 20% av det overskytende.

8.3 Forsikringen omfatter ikke

- Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.
- Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bo deling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
- Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.
- Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
- Straffesak og ærekrenkelsessak. Likevel dekkes sikredes utgifter når denne i slike saker krever erstatning av den som er mistenkt, siktet eller saksøkt.
- Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling unntatt fra dekning.
- Tvist i saker om personskade, hvis ikke motpart eller dennes forsikringsselskap skriftlig har avslått å dekke sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand. Likevel dekkes utgifter i saken etter saksanlegg, hvor saksomkostningsspørsmålet avgjøres av retten i henhold til Tvistemålslovens bestemmelser. Dette gjelder også ved voldgift.
- Tvist mot selskap som skyldes avslag eller avkortning i forbindelse med svik, grov uaktsomhet eller overtredelse av sikkerhetsforskrift.

8.4 Skadeoppgjør

Vil sikrede søke erstatning under retts hjelp i tvist som omfattes av forsikringen, må selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig.

Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling eller for særdomstol, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

Sikrede velger selv den advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn. Før saksanlegg dekker forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner. Etter saksanlegg dekkes utgifter som etter rettens skjønn var nødvendige for å få saken betryggende utført, i henhold til Tvistemålsloven § 176.

9. Fører- og passasjerulykkesforsikring

9.1 Definisjoner

Forsikrede

Forsikrede er den persons liv eller helse forsikringen knytter seg til.

Forsikringssum

Forsikringssum er det beløp som utbetales ved et forsikringstilfelle og som fremkommer av pkt. 9.2 og 9.5

Forsikringstilfelle

Et forsikringstilfelle inntreffer når de faktiske forutsetningene som utløser rettigheter etter forsikringen foreligger.

Ulykkesskade

Med ulykkesskade forstås fysisk skade på en person forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre begivenhet, et ulykkestilfelle, som inntreffer under bruk av bilen.

Ulykkesskade omfatter ikke skade som anses å ha sin årsak i sykdom, sykkelig tilstand eller disposisjon. Skade på sinnet regnes ikke som ulykkesskade, med mindre det samtidig er påført fysisk skade som medfører varig medisinsk invaliditet.

Medisinsk invaliditet

Med medisinsk invaliditet menes den varige fysiske funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade erfaringsvis forårsaker, Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av invaliditetstabellene gitt av Sosialdepartementet i forskrift av 21.04.97 nr. 373, del 2 og 3. Øvrig regelverk benyttes ikke. Invaliditetsgraden fastsettes uten hensyn til yrke, uføregrad eller arbeidsevne, fritidsinteresser, sosial status og individuelle anlegg – den fastsettes rent tabellarisk.

Samboer

Som samboer regnes person som den forsikrede lever sammen med i ekteskaplignende forhold, når det av Folkeregisterets registrering av flyttedato framgår at vedkommende har hatt samme bopel som den forsikrede de siste 2 år, samt person som har felles bopel og felles barn med den forsikrede. Hvis det på det tidspunkt ulykken inntreffer forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap/registrert partnerskap kunne inngås, anses vedkommende ikke som samboer.

En person regnes ikke som samboer lenger enn til det tidspunkt det foreligger faktisk samlivsbrudd, eller til det tidspunkt ovennevnte samboerdefinisjon av annen grunn ikke lenger er oppfylt.

9.2 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter ulykkesskade som rammer fører eller passasjer, som befinner seg i eller på bilen. Dersom fører eller passasjer er utenfor bilen når skaden inntreffer, er også slik skade dekket dersom bilen er den direkte årsaken til skaden.

Hver person er dekket med følgende forsikringssummer:

- Kr 200 000,- ved 100 % varig medisinsk invaliditet.
- Kr 100 000,- ved død, såfremt forsikrede da han/hun døde hadde ektefelle/samboer og/eller barn under 20 år i live. I motsatt fall er selskapets erstatningsplikt begrenset til kr 50 000,-.

Selskapet er likevel ansvarlig hvis den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med rekkevidden forstås den umiddelbare følge av handlingen, nemlig legems- skaden.

9.3 Begrensinger i selskapets ansvar

9.3.1

Uaktsom fremkalling av forsikringstilfelle Har den forsikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet eller økt skadens omfang, kan selskapets ansvar reduseres eller falle helt bort. Bestemmelsen omfatter følgene av selvforskyldt beruselse.

Har den forsikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er selskapet ikke ansvarlig.

Selskapet er likevel ansvarlig hvis den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med rekkevidden forstås den umiddelbare følge av handlingen, nemlig legems- skaden.

9.3.2 Selvmord

Selskapet svarer ikke for selvmord eller forsøk på selvmord, med mindre kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsforvirring (på grunn av ytre årsaker) og ikke sinnslidelse i medisinsk forstand.

9.3.3 Samvirkende årsaker

Erstatningen reduseres forholdsmessig hvis andre forhold, sammen med ulykkesskaden, har medvirket til medisinsk invaliditet eller til at den forsikrede dør.

9.4 Hva forsikringen ikke omfatter

9.4.1

Skade som skyldes besvimelse eller annen sykdom eller sykkelig tilstand/disposisjon.

9.4.2

Skade som skyldes inntak av sovemidler, smertestillende eller narkotiske midler.

9.4.3

Skade som skyldes forgiftning forårsaket av mat, drikke eller nytelsesmidler.

9.4.4

Selv om en ulykkesskade kan påvises som årsak, er følgende sykdommer eller sykkelige tilstander unntatt fra forsikringen:

- Muskel-/skjelettsykdommer, for eksempel skivelesjon, nucleusprolaps, ischias, lumbago, hekseskudd, revmatisme, leddrevmatisme, artritt, artrose, spondylose, spondylartrose, «gikt», fibrositt, fibromyalgi, spinalstenose, osteochondrose, rotsyndrom, rotkompresjon, spondylolisthese.
- Smertetilstander i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggsøylen, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse.
- Blodsykdommer, for eksempel anemi.
- Hjerter- og karsykdommer, for eksempel hjerteinfarkt, hjerneslag, åreknuter, angina pectoris.
- Kreftsykdommer.
- Psykiske/psykiatriske lidelser.

9.4.5

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes frivillig deltakelse i slagsmål eller forbrytelse. Det samme gjelder hvis den forsikrede er offer for gjengjeldelsesforhold i forbindelse med egen deltakelse i straffbar handling.

9.5 Erstatningsregler for ulykkesskade

9.5.1 Utbetaling ved dødsfall som følge av ulykkesskade

Dersom ulykkesskaden medfører dødsfall innen ett år fra skadetidspunktet, utbetales den avtalte forsikringssummen. Dersom det tidligere er utbetalt erstatning for medisinsk invaliditet for samme skade, reduseres utbetalingen med det tidligere utbetalte beløpet. Ved forsikredes død utbetales forsikringssummen til ektefelle/samboer/partner. Har ikke avdøde slike, eller er de ikke i live lenger, tilfaller utbetalingen avdødes arvinger etter lov eller testament i henhold til arvelovens bestemmelser.

Dør den forsikrede senere enn ett år fra skadetidspunktet, vil det ikke føre til utbetaling fra dødsfallsdekningen. En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det tidspunkt det er avsagt dom for, eller gitt bevilning til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

Registrert partner i henhold til Lov om partnerskap av 30. april 1993 nr. 40, er likestilt med ektefelle. Se også punkt 9.3.3 Samvirkende årsaker.

9.5.2 Utbetaling ved varig medisinsk invaliditet som følge av ulykkesskade

Retten til erstatning inntreder dersom den sikrede, innen 3 år etter at skadetilfellet fant sted, er bedømt som varig medisinsk invalid. Erstatningen fastsettes forholdsmessig etter medisinsk invaliditetsgrad.

Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100 %, selv om flere kroppsdeler eller organer er skadd. Dersom ulykkesskaden øker en tidligere funksjonsnedsettelse, gjøres fradrag i medisinsk invaliditet tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse. Se også punkt 9.3.3 Samvirkende årsaker.

9.6 Plikter ved skade

Skadelidte skal snarest søke lege og følge legens anvisninger og behandlingsopplegg. Skadelidte har selv rett til å velge lege. Spesialist ved regionsykehus, sentralsykehus eller Rikshospitalet bør fortrinnsvis benyttes.

Hvis den forsikrede befinner seg utenfor Norge, kan selskapet kreve at forsikrede fremstiller seg for lege i Norge. Hvis selskapet i forbindelse med erstatningssaken finner det nødvendig med ny legeundersøkelse, kan selskapet foreslå en uavhengig lege som ikke har spesiell tilknytning til selskapet. Undersøkelsen betales av selskapet. Hvis skadelidte motsetter seg slik undersøkelse av uavhengig lege, kan det få betydning for selskapets plikt til å betale erstatning.

10. Tilleggsdekninger

Forsikringen inkluderer tilleggsdekninger angitt nedenfor forutsatt at det er avtalt og uttrykkelig fremgår av forsikringsbeviset.

10.1 Driftstap

Forsikringen gjelder for driftstap og ekstrautgifter som følge av en erstatningsmessig kasko, tyveri eller brannskade. Forsikringen gjelder kun når skaden oversiger avtalt egenandel.

Forsikringen gjelder i maksimalt 20 dager, regnet fra og med 4 dag bilen er ute av drift som følge av en erstatningsmessig skade. Erstatningen er begrenset til kr 1 500 pr dag.

Oppgjørsregler ved tyveri

Ved tyveriskade løper avbruddstiden fra og med 4 dag etter at melding om tyveriet er mottatt av selskapet. Avbruddstiden omfatter antall dager bilen er unndratt sikredes disposisjon, medregnet den tid bilen eventuelt står til reparasjon etter at den er kommet til rette, maksimalt 20 dager. Foreligger totalskade, benyttes oppgjørsreglene for kondemnasjon.

Oppgjørsregler ved reparasjon

Blir skaden reparert, settes avbruddstiden til normal reparasjonstid i henhold til takstrapport. Kan ikke reparasjonen påbegynnes med en gang, og bilen ikke er i forskriftsmessig kjørbare stand, settes avbruddstiden til det antall dager bilen faktisk har vært ute av drift, maksimalt 20 dager fra skadedato.

Taksameterkontroll

Er skaden av en slik art at motorvognen etter reparasjon må inn til Installasjons -eller Oppfølgingskontroll, beregnes avbruddstiden med 1 ekstra dag. Kvittering fra Justervesenet for bestilt/utført oppdrag må fremlegges.

Oppgjørsregler ved kondemnasjon

Ved totalskade på bilen, regnes avbruddstiden som antall hele dager som nødvendig går med til å skaffe tilsvarende bil regnet fra da skaden ble meldt selskapet. Avbruddstiden er beregnet til 20dager etter at selskapet har gitt melding om at det vil kondemneres bilen, maksimalt 20 dager fra skadedato.

10.2 Glass

a) Bruddskade på vindusruter - Skader som erstattes

Bruddskade på bilens front-, side-, og bakvinduer av glass (også takluke), som skyldes en tilfeldig, plutselig hendelse. Det er en betingelse for rett til erstatning at nye ruter innsettes, eller at skaden repareres. Ved skifte av ruter erstattes ikke mer enn 50% av gjenanskaffelsesverdien på bilen beregnet ut fra bilens tekniske tilstand, umiddelbart før skaden inntraff.

b) Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes den egenandel som framgår av punktene nedenfor, hvis ikke annet framgår av forsikringsbeviset. Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket. Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

Bruddskade på vindusruter

Egenandelen er kr 6 000,-. Ved reparasjon av vindusrute i stedet for skiftning, fratrekkes ingen egenandel.

Omfatter ikke:

Større karosserideler av glass, for eksempel bilens tak.

10.3 Vei Hjelp

10.3.1 Vei Hjelp omfatter

Assistanse til bilen underveis

Nødvendig transport til nærmeste verksted, eller reparasjon på stedet hvis det er billigere, ved:

- Sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.
- Tyveri eller forsøk på tyveri.
- Startvansker, motorstopp.
- Tom drivstofftank. Utelåsing eller brukket nøkkel.

Transport av bilen

Selskapet erstatter nødvendige merutgifter til transport eller henting av bil, til nærmeste verksted som kan reparere skaden når bilen blir etterlatt av årsaker angitt i pkt. 11.3.1.

Slik transport skal på forhånd godkjennes av selskapet. Erstatning for transport av bilen er begrenset oppad til bilens verdi etter skaden. Etter avtale med selskapet, kan det gis erstatning for transport til annet hensiktsmessig sted enn hjemsted.

- Hjelp til personer
- Selskapet erstatter merutgifter på rimeligste måte til:
- Hjemreise dersom fører rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død slik at reisen med bil må avbrytes.
- Opphold dersom bilen kan repareres. Dekningen gjelder for fører.

10.3.2 Begrensninger for vei hjelp

- Vei hjelp dekker ikke ytelser som omfattes av abonnement, garanti, trygd eller medlemskap.

- Alle former for assistanse skal rekvireres gjennom Falck, SOS eller nødtelefon på motorvei. Selskapet kan avgjøre hvilket verksted bilen skal taues til.
- Det skal vises originalkvittering for utgifter som kreves erstattet. Den som krever erstatning for hjemreise som beskrevet i pkt. 4.3, må forevise legeerklæring.
- Vei hjelp i Europa utenfor Norden gjelder bare på reiser av inntil 3 måneders sammenhengende varighet.
- Egenandel redning kr 1 000,-.

10.4 Driftstap som følge av maskinskade

Gjelder for bil inntil kjørte 300 000 km eller frem til bilen er 4 år. Alder regnes fra den dato bilen var førstegangsregistrert

Forsikringen gjelder for driftstap som følge av en erstatningsmessig maskinskade etter vilkårenes punkt 10.5. Forsikringen gjelder i maksimalt 20 dager, regnet fra 10 dag bilen er ute av drift som følge av skaden/ reparasjonen.

Erstatningen er begrenset til kr 1 500,- pr dag.

10.5 Maskinskade

Gjelder for bil inntil kjørte 300 000 km eller frem til bilen er 4 år. Alder regnes fra den dato bilen var førstegangsregistrert. Det er en forutsetning for dekningen at alle anbefalte servicer fra leverandør/ produsent er overholdt.

Forsikringen omfatter:

Forsikringen dekker kostnader til reparasjon av mekanisk eller elektronisk skade i motor, girkasse og kraftoverføring som hindrer fortsatt fremdrift av bilen og som skjer plutselig og uforutsett.

Omfatter ikke:

- Skade som skyldes, gradvis slitasje, korrosjon eller annen form for tæring.
- Skade på batterier.
- Skade som fabrikant/importør/leverandør/reparatør er ansvarlig for i henhold til avgitt garanti eller på annet rettsgrunnlag. Fører garantikravet ikke frem eller dekkes skaden etter disse forsikringsvilkår hvis betingelsene ellers er til stede. Selskapet overtar i så fall sikredes krav mot annen part.
- Skade som er dekket under bilens ordinære kaskoforsikring.
- Skade som skyldes bruk av deler som avviker fra fabrikantens utførelse, ombygging, chip-trimming og lignende.
- Avbrudd/ avsavn ved slik skade som nevnt i punkt 10.5.

10.6 Godsansvar

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at dekning for Godsansvar er avtalt, gjelder følgende:

Hva dekkes

- a) Rettslig erstatningsansvar i henhold til Vegfraktloven eller "Konvensjon om fraktavtale ved internasjonal godsbeholdning på veg (CMR)" ved skade på gods som følge av lasting, kjøring og lossing.
- b) Nødvendige merutgifter til videre transport av uskadet gods etter driftsstopp eller vognskade som gjør det praktisk umulig å fullføre transporten.

- c) Erstatningen er begrenset til de samme summer pr. kg bruttovekt/lovlig lasteevne som nevnt i Lov om vegfraktavtaler.

Hva dekkes ikke

- 1) Utvidet forsikringssum eller særlig utleveringsinteresse jf Vegfraktloven.
- 2) Skatter og avgifter vedrørende alkohol og tobakk.
- 3) Tap som følge av at erstatningsplikt har blitt utløst i forbindelse med lagring av varen hos sikrede for bearbeiding, installasjon og lignende.
- 4) Tap som følge av manko.
- 5) Straff eller bøter av noen slag.
- 6) Rentetap, tap av marked, inntektstap eller andre indirekte tap.
- 7) Skade på følgende varer er ikke omfattet med mindre det fremkommer i forsikringsbeviset at det er omfattet:
  - a) biler, båter og arbeidsmaskiner
  - b) levende dyr
  - c) levende fisk
  - d) klipp-, salt- og tørrfisk
  - e) penger og verdipapirer
  - f) verdigjenstander som edelmetaller, edelstener, perler, smykker, kunst eller gjenstander med samlerverdi
  - g) flyttegoods
  - h) termoregulerte varer

11. Sikkerhetsforskrifter

Hvis sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser foretatt av andre, som med sikredes eller eierens samtykke er ansvarlig for bilen med mindre dette særskilt er avtalt unntatt, og uttrykkelig fremgår av forsikringsbeviset (begrenset identifikasjon).

Endres selskapets risiko for skader i forhold til den avtale som er angitt i forsikringsbeviset, plikter forsikringstakeren straks å underrette selskapet.

Følgene av å unnlate å gi selskapet beskjed om endringer av risikoen som betinger høyere premie enn den som er betalt, er:

1. Ved vognskade begrenses selskapets ansvar til hva som svarer til forholdet mellom den premie som er betalt og den som skulle ha vært betalt.
2. Ved ansvarsskade har selskapet tilsvarende regressrett overfor forsikringstakeren, dog begrenset til 5 ganger årspremien for ansvarsforsikring uten bonus.

Hvilke tilfeller pkt. 1 omfatter:

1.1 Endring av bilens ytelse, som gjør at bilen blir lik eller tilnærmet lik en bil med høyere modellbetegnelse, eller at den avviker fra typegodkjenningens oppgitte effekt.

1.2 Anvendelse av bilen som strider mot forutsetninger gitt i forsikringsbeviset.

1.3 Overskridelse av den avtalte kjørelengde. Ved skade blir kilometerstand på skadetidspunktet sammenholdt med de kilometerbegrensninger som fremgår av forsikringsbeviset og tidspunkt for disse avlesninger, uavhengig av forsikringsavtalens gyldighetsperiode. Konstateres overskridelse, anses denne i sin helhet å ha funnet sted i inneværende forsikringsår.

Forsikringstaker har plikt til å betale premie for korrekt årlig kjørelengdeintervall for hele inneværende forsikringsår, selv om meddelelse om overskridelse og påfølgende korleksjon skjer etter at den avtalte kjørelengde faktisk er overskredet.

1.4 Er det avtalt rabatt for at bilen kun kjøres av løyvehaver og/eller løyvehavers ektefelle/samboer og bilen benyttes av andre, økes avtalt egenandel ved kaskoskade med kr 30.000.-

1.5 Endring av andre avtalte forutsetninger for reduksjon av forsikringspremien. Hvilke forutsetninger som er avtalt, vil fremgå av forsikringsbeviset.

Dersom risikoen endres, eller forsikringsgjenstanden benyttes på en annen måte enn premieberegningen forutsetter, eller det er gjort endringer som betinger høyere premie, har selskapet tatt forbehold om ansvarsbegrensning og om nedsettelse av erstatningen, jf. FAL § 4-6 og § 4-7.

Erstatningen kan reduseres eller falle bort dersom:

- De sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset ikke gjennomføres eller holdes vedlike.
- Bilen tas i bruk på annen måte enn avtalt.
- Det foretas endringer av bilens ytelse eller ombygging av bilen.
- Den avtalte kjørelengden overskrides.

Sikring av fører og passasjer

Fører og passasjerer skal bruke sikkerhetsbelte og annen påbudt sikring, i henhold til gjeldende bestemmelser i lov/forskrift.

Fører kort/førerrett

- Føreren av bilen skal ha gyldig fører kort/førerrett for vedkommende kjøretøykategori, i henhold til gjeldende bestemmelser i lov/forskrift.
- Fører over 70 år med fører kort i klasse A, A1, B, BE, S og T, skal ha legeattest som bekrefter tilfredsstillende helse jf. Fører kortforskriftene § 30.
- Tilsvarende legeattest skal også innehas av fører av fører kortfrie biler med egenvekt over 150kg.

Legeattesten kan kreves fremlagt for selskapet. Manglende legeattest anses som brudd på sikkerhetsforskriften. Den som er registrert eier plikter å påse at fører/bruker av bilen overholder ovennevnte regler.

Vognkort

Vognkortets Del 2 skal oppbevares adskilt fra bilen og på en slik måte at det ikke kan benyttes av uvedkommende. Tap av vognkort skal umiddelbart meldes til trafikkstasjonen.

Øvelseskjøring

Under øvelseskjøring skal elev og ledsager oppfylle gjeldende bestemmelser fastsatt i lov/forskrift om lovlig øvelseskjøring.

Utrustning, overbelastning og vedlikehold

Bilen skal være utrustet slik at den er i trafikk sikker stand. Gods skal sikres forsvarlig. Den skal ikke overbelastes, og behandling og vedlikehold av bilen skal skje i henhold til fabrikantens/ leverandørens anbefalinger og i henhold til gjeldende bestemmelser i lov/forskrift.

Bilens væskekjølesystem skal være påfylt frosthindrende middel tilpasset de klimatiske forhold. Fabrikantens serviceintervaller skal overholdes.

Utgifter til rettsbehandling

Sikrede skal ved eventuell dekning av utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, innhente forhåndsgodkjennelse av selskapet.

Saksomkostninger ved forlik

Sikrede skal ved eventuell inngåelse av avtale om saksomkostninger ved forlik, innhente forhåndsgodkjennelse av selskapet.

Nøkler

- Nøkler skal oppbevares adskilt fra bilen når denne forlates, og på en slik måte at de ikke kan benyttes av uvedkommende.
- Eier eller rettmessig bruker skal ha tilsyn med nøkler som ikke er i bruk, eller sørge for at disse er innelåst i bygning eller rom i bygning.
- Biler med elektronisk startspærre skal uten unødig opphold få denne omprogrammert, dersom nøkler er kommet på avveie.

Tyverisikring

- Bilen skal være lukket og låst når det ikke er personer i den.
- I forbindelse med salg av bilen skal eieren, eller en han/hun har bemyndiget til å bistå med salget, være på/i denne så lenge tenningsnøkkel befinner seg der.
- Deler av bilen som midlertidig er avmontert, skal være innelåst.
- Ekstra dekk og felger skal være innelåst. I fellesgarasje skal ekstra dekk og felger være fastlåst til bygning.
- Fastmontert utstyr skal være montert slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller nøkkel.
- Radio-/musikkanlegg skal være fastmontert eller montert i tyverikassett.
- Skiboks, sykkel- eller skistativ skal være fastmontert og låst.
- Om natten, i tiden fra man setter bilen fra seg om aftenen, til man tar den i bruk igjen – og i alle tilfeller i tiden mellom 00.00 og 06.00, skal bagasje ikke befinne seg på bilens tak.
- Løse gjenstander som etterlates i bil, skal oppbevares i separat, låst bagasjerom eller tilsvarende rom uten innsynsmulighet.

Godsansvar

Fraktføreren har plikt til å undersøke at godset som skal befraktes er ubeskadiget og til stede, jf. lov nr. 68/74 om vegfraktavtaler § 12.

Sikrede skal videre påse:

- At kjøretøyet, når det er parkert av andre årsaker enn lasting og lossing, er låst eller er under oppsikt av sjåfør eller dennes stedfortreder, eller
- at kjøretøyet er parkert på bevoktet område, eller
- at det utvises tilbørlig forsiktighet eller aktsomhet for å hindre tyveri av kjøretøyet og/eller lasten.